

Aan: De Minister van Landbouw, Veeteelt en Visserij (LVV)
Z.E. de heer Ing. Parmanand Sewdien

Paramaribo, 19 April 2021

Betreft: kanttekeningen m.b.t. de uitvoering van het SAMAP project

Geachte Minister Sewdien,

Middels dit schrijven wenst de Vereniging van Exporteurs van Agrarische Producten in Suriname (VEAPS) enkele kanttekeningen onder Uw aandacht te brengen met betrekking tot de uitvoering van het SAMAP project. De VEAPS wordt door diverse personen en organisaties benaderd met klachten over het SAMAP project. Helaas wensen de mensen niet publiekelijk hun zorgpunten kenbaar te maken vanwege eventuele strafmaatregelen vanuit het SAMAP bureau.

Het Suriname Agriculture Market Access Project is een uitvloeisel van het 11^e European Development Fund (EDF) programma. Hierbij is vanuit de relatie tussen de Europese Unie (EU) en de African Caribbean Pacific (ACP) landen een bedrag van Euro 12,8 miljoen uitgetrokken ter ondersteuning van de agrarische sector in Suriname.

Als uitvoerder van het project heeft de EU de Food and Agriculture Organization (FAO) belast met de uitvoering. De heer Erick Zaballos (Chief Technical Advisor CTA) staat aan het hoofd van het SAMAP bureau. Binnen de structuren van SAMAP zijn er diverse overleggroepen. In de Project Steering Committee (PSC) zitten vertegenwoordigers van het SAMAP bureau, diverse ministeries, vertegenwoordigers van multilaterale organisaties en vertegenwoordigers van de private sector.

Zeer ongebruikelijk en ongepast ervaart de private sector dat de vertegenwoordiger van de Europese Unie (EU) de heer Karel Lizerot in de PSC meeting van 16 April 2021 zich beledigend heeft uitgelaten naar Suriname toe. Genoemd kunnen worden de volgende 3 opmerkingen:

1. Dat Suriname een periode van corruptie heeft meegemaakt. Kan de EU vertegenwoordiger dit bewijzen?
2. De EU vertegenwoordiger gebruikte laattunkend de volgende woorden: "politieke manipulatie van het project" en "het dramatiseren van de issues".
3. De EU vertegenwoordiger heeft aangegeven dat "men ook met een hellicopter vanuit de lucht geld kan strooien over Paramaribo". De VEAPS tekent protest aan tegen deze zeer zwaar beledigende en respectloze opmerking van de EU vertegenwoordiger.

De VEAPS eist van de Surinaamse Regering dat de Regering opheldering vraagt aan de EU omtrent de 3 bovenstaande opmerkingen. Dit zijn zeer zwaar stigmatiserende opmerkingen die ongefundeerd zijn en missen elke vorm van respect. De EU vertegenwoordiging heeft meerdere keren aangegeven dat hij z'n mening vormt op basis van de informatie van de CTA. Dit is zeer eenkennig en wekt wellicht de indruk dat juist de CTA manipuleert. Met betrekking tot punt 3 heeft de vertegenwoordiger van de VEAPS in de PSC duidelijk zijn misnoegen kenbaar gemaakt in de PSC meeting van 16 April 2021. Indien de EU de mening van haar vertegenwoordiger deelt omtrent deze opmerking, mag de EU het geld houden.

De vertegenwoordiger van het Ministerie van LVV heeft haar misnoegen ook duidelijk gemaakt in de PSC meeting. Dit is onvoldoende. De Regering van Suriname dient opheldering hieromtrent te vragen.

Geachte Minister,

De VEAPS verzoekt U om actie te ondernemen met betrekking tot de onderstaande kanttekeningen:

Nr.	Kanttekeningen	Opmerkingen
1	Notulen PSC De notulen van de PSC meetings worden opgesteld door het SAMAP bureau. Gebleken is dat delen van de besprekingen worden weggelaten uit de notulen. Tijdens de PSC meeting van 16 April j.l. is gebleken dat de CTA steeds verwijst naar de PSC waarin besluiten zijn genomen. Helaas staan deze besluiten niet in de notulen. Meerdere keren is hem gevraagd om de besluiten aan te wijzen. Helaas blijft een afdoend antwoord uit.	Het verzoek is dat alle PSC meetings worden opgenomen door LVV en deze worden gedeeld met alle PSC leden. Hierdoor kunnen misverstanden worden voorkomen.
2	Status goedgekeurde projecten van de eerste call of EOI: De goedgekeurde projecten van de eerste ronde heeft het SAMAP bureau in September 2020 een contract getekend met de aanvragers, waarbij is aangegeven dat uiterlijk maart 2021 de aangevraagde equipment zou zijn geleverd. Helaas is tot op heden aan geen enkele goedgekeurde aanvrager equipment geleverd en hebben ze ook niets vernomen van het SAMAP bureau.	<ol style="list-style-type: none">1. Kan het Ministerie van LVV een onafhankelijk onderzoek laten instellen waaraan het gelegen heeft dat de gemaakte afspraken tot heden niet zijn nagekomen en hoe ziet het vervolgtraject eruit.2. Kan het SAMAP bureau ook een overzicht geven van welke uitgaven er allemaal tot nu toe zijn gedaan van het EU budget van Euro 12,8 miljoen?
3	Second Call of EOI: <ol style="list-style-type: none">1. De invulformulieren voor de small grant; 14 paginas (SG) and large grant; 40 paginas (LG) zijn in vergelijking met de eerste call of EOI veel ingewikkelder geworden. De CTA heeft aangegeven dat de formulieren eenvoudiger zijn geworden. Dit is totaal onjuist.2. Vragen die gesteld worden in de EOI behoren niet in het EOI-traject. Als voorbeeld wordt genoemd de vragen m.b.t. grootte beplant areaal, opbrengst van de gewassen in hoeveelheid, waarde van de geogste gewassen, percentage na-oogst verliezen in het jaar 2019. Dit jaar is het COVID-19 jaar, waarbij de telers problemen hebben ervaren inzake de productie. Vele van de telers hebben deze informatie niet.3. De CTA heeft aangegeven dat deze vragen gericht zijn om telers te begeleiden om een administratie bij te houden.4. De onderliggende stukken die ingeleverd moeten worden bij de EOI zijn totaal niet relevant in een EOI-fase	<ol style="list-style-type: none">1. Laat LVV een onafhankelijk onderzoek instellen naar de aanvraagformulieren van de SG en de LG.2. Advies voor het opstellen van nieuwe aanvraagformulieren die passen binnen een EOI proces.3. Indien SAMAP telers wil ondersteunen om een administratie bij te houden is het noodzakelijk om de telers te trainen hierin. Dit kan SAMAP doen aan de telers die geselecteerd zijn, waarbij er daarna een training wordt verzorgd in het bijhouden van een administratie.4. Na selectie van de EOI dient de aanvrager een businessplan in te dienen. In deze fase kunnen de betreffende onderliggende stukken worden opgevraagd.
4	Resource Persons: Het SAMAP bureau heeft een netwerk van resource persons ingesteld bestaande uit deskundigen die de aanvragers dienen te ondersteunen. Helaas is gebleken dat vele van de resource persons niet overweg kunnen met de aanvraagformulieren.	Het Ministerie van LVV stelt een onderzoek in en evalueert of de resource persons voldoen aan de gestelde eisen om ondersteuning te bieden en begeleiding aan de aanvragers bij het invullen van de aanvraagformulieren.

Nr.	Kanttekeningen	Opmerkingen
5	<p>Voorlichtingsdagen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het SAMAP bureau organiseert voorlichtingsdagen waarbij er voorlichting wordt verstrekt aan telers en potentiële aanvragers. Vanuit het veld zijn er diverse klachten over de aanpak van de voorlichtingsbijeenkomsten, zoals: de taal, teveel technische uitleg en niet op tijd beginnen. 2. De voorlichtingsdagen zijn te laat. De tijd tussen de voorlichtingsdagen en de deadline van de indiening van de EOI is zeer kort. Bijvoorbeeld: in de eerste en tweede week van april is het SAMAP team actief geweest in het Boven-Suriname gebied. Indien er personen zijn die een aanvraag wensen in te dienen, hebben ze maar 2 weken de tijd. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het is wenselijk dat het Ministerie van LVV en Regionale Ontwikkeling en Sport de personen van het SAMAP bureau ondersteund bij de voorlichtingsdagen en de aanvragers begeleidt bij het invullen van het vragenformulieren. 2. Bijgaand het verzoek aan het Ministerie van LVV om de deadline te verschuiven naar 31 Mei 2021 of 30 Juni 2021. Hierbij dient er een werkplan van voorlichtingsactiviteiten te worden uitgezet. 3. Stel TV voorlichtingsprogramma's in diverse talen die uitgezonden worden op diverse TV stations "hoe de aanvraagformulieren in te vullen".
6	<p>Communicatie:</p> <p>Gebleken is dat het SAMAP bureau gebrekkig communiceert met de doelgroep. Als voorbeeld kunnen worden genoemd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zie punt 2 hierboven. 2. Personen die vragen stellen per mail aan het SAMAP bureau die geen concreet antwoord krijgen over hun aanvraag, hun goedgekeurd project, enz.... 3. Onder druk plaatsen van kritische burgers (de kwestie van mevrouw Holwijn uit Coronie die een brief heeft ontvangen van de CTA, waarbij ze onder druk is gezet om publiekelijk haar excuses aan te bieden). 	
7	<p>Personeel:</p> <p>Het is zeer opvallend dat een aantal maanden terug nieuwe mensen zijn aangetrokken op het SAMAP bureau. Opmerkelijk is dat de mensen die zijn vervangen Surinamers zijn. Indien de mensen gefaald hebben, heeft de CTA als leidinggevende ook gefaald. Waarom is de CTA niet vervangen?</p>	

Geachte Minister,

De VEAPS is grote voorstander van de ontwikkeling van de agrarische sector en is zeer content met de ondersteuning van de EU om middelen beschikbaar te stellen uit het 11^e EDF. De FAO als internationale organisatie met kennis over de agrarische sector over de hele Wereld is een uitermate geschikte organisatie om de uitvoering van het SAMAP project effectief en efficiënt te verrichten.

Hiervan uitgaande is de VEAPS zeer teleurgesteld in de houding van de CTA de heer Erick Zaballos en de EU vertegenwoordiger de heer Karel Lizerot en heeft de VEAPS gemeend een selectie van de kanttekeningen onder Uw aandacht te brengen en vertrouwd erop dat U de nodige acties zult ondernemen ter verbetering van de uitvoering van het SAMAP project.

Met vriendelijke groet,

Ram Soeknandan
(Waarnemend Voorzitter VEAPS / PSC lid SAMAP)